GAZETA KRAKOWSKA

Nro 54.

Z KRAKOWA DNIA 8 LIPCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 30 Czerwca.

W dniu 8 b. m. założony został kamień węgielny do nowey budowy maiącey powiększyć gmach Szpitala Ewanielickiego przy ulicy Karmelickiey.

Uroczysty obchód ten zagaił światłą równie iak czułą przemową W. X. Louber szy Pastor, Członek Konsystorza i Vice-Prezes Dozoru S.koły Wydziałowey, a po odśpiewanym przez młodzież szkolną stosownym hymnie, złożono w przygotowanem na to naczyniu wybitą z srebra kraiowego w roku bieżącym monetę, szczegółowy opis obchodu i inne pamiątki ku uwiecznieniu założenia tego.

W. X. Teizner dgi Pastor, Rektor i Członek Dozoru Szkoły Wydziałowey, w wymownym głosie wystawuiąc dobroczynne zamiary tegoż założenia, zakończył obchód odbyty w obecności Prezesa i Członków Kollegii kościelnego, W. Kommissarza Policyi Cyrkułu 4go i licznie zgromadzonego ludu z Gminy Ewanielickiey i innych. Kollegium kościelne wyznania Ewanielicko-Augsburgskiego, podaiąc krótki ten opis do wiadomości publiczney, sądziłoby, iż pomiia obowiązek swóy, gdyby przeszło milczeniem, iak wiedney chwili wszelkie trudności w przedsięwzięciu przezwyciężyła wspaniałość obywateli i mieszkańców Warszawy.

Czuło Kollegium oddawna potrzebę obszerniejszego gmachu, na pomieszczenie chorych wszelkiego wyznania przy zwiększaiącey się codziennie ich liczbie; plan do budowy przez W. Galle sporządzony, zyskał łaskawe JO. Namiestnika Królewskiego zatwierdzenie; nie zdołało przecież Kollegium nic ułąć na przedmiot budowy z tych zasiłków, któremi go nieprzerwanie wspiera opiekuiąca się troskliwie Instytutami Prześwietna Kommissyia Woiewództwa Mazowieckiego.

Nie było więc funduszu na tak nieodzowną potrzebę, i skutek zamiarów Kollegii zawisł być iedynie od dobrowolney składki. Lecz zaledwie uczyniona w tym względzie odezwa doyść mogła do obywateli, mieszkańców i zgromadzeń kunsztów i rzemiosł w tey stolicy, kiedy tak łatwo trafiaiąc do litościwych serc, sprawiła, że iedni ubiegali się z ofiarami w gotowych

znacznych summach pieniężnych, drudzy dostarczaniem materyiałów, inni bezpłatnem zaięciem się rozmaitą około budowy robotą, pragnęli mieć udział w przedsięwzięciu dla dobra ludzkości.

Wznosząca się ku schronieniu dla nieszczęśliwych budowa ta, bodayby się stała zakładem wdzięczności dla obywateli i mieszkańców Warszawy! Bodayby przeniosła do potomności świadectwo dobroczynnych ich ofiar i tey skwapliwości, z iaką pośpieszali na ratunek tych, którzy w Szpitalu Ewanielickim znaleść mogą pomoc! Ocieraiąc łzy cierpiących, uczuiecie zapewne przezacni tey stolicy obywatele i mieszkańcy w sercach waszych tę słodką pociechę, która iedyną dla dusz tak wspaniałych staie się nagrodą.

Z Poznania d. 23 Czerwca.

Ekonomije narodowe Odolanów, Krotoszyn, Orpiszew i Rozdrażew, w W. Xięztwie Poznańskiem, wyniesione przez Króla Jmć na Xięztwo i nadane Xciu Thurn i Texis Karolowi Alexandrowi, będą miały osobną Juryzdykcyią cywilną i kryminalną, która będzie wykonywaną przez Sąd Xiążęcy i Sąd Pokoiu. Oba rozpoczną czynności swoie z d. 1 Lipca w mieście Krotoszynie, wymierzaiąc sprawiedliwość według praw i szczególnych ustaw dla W. Xięztwa Poznańskiego wydanych. Juryzdykcyia ta nie rozciąga się atoli na mięszkaiącą w Xięztwie Krotoszyńskiem szlachtę, ani na Duchowieństwo, ani też na urzędników Królewskich woyskowych i cywilnych. Sąd Xiążęcy, maiący stopień Sądów niższych pierwszey klassy, zostaie pod bezpośrednim dozorem Sądu Appellacyynego, a Xiążęcy Sąd Pokoiu będzie względem Sądu Xiążęcego w tym samym stosunku, iak Królewskie Sądy Pokoiu względem Sądów Ziemiańskich. Appellacyia od wyroków Sądu Xiążęcego w pierwszey Instancyi zapadłych, idzie w sprawach cywilnych do sądu Ziemiańskiego w Wschowie, a od wyroków Xiążęcego Sądu Pokoiu do Sądu Xiążęcego. Trzecią zaś instancyią iest Sąd Appellacyyny. W sprawach kryminalnych wyroku e Sąd Xiążęcy w Instancyi pierwszey, a Sąd Ziemiański w Wschowie, w drugiey. Nowa ta Juryzdykcyia nie ma żadnego wpływu na indagacyie fiskalne, które owszem należą do Sądów Królewskich. Sąd Ziemiański w Krotoszynie i Inkwizytoryat w Koźminie, odebrały zalecenie, aby akta w sprawach należących do rozpoznania Sądów Xiążęcych, tymże Sądom oddały.

JW. naczelny Prezes naszey prowincyi, Zerboni di Sposetti, powrócił wczoray z Berlina.

Z Berlina d. 21 Czerwca.

Monarcha nasz przybył dnia 18 b. m. pod nazwiskiem Hrabiego Ruppin do Frankfurtu nad Menem, gdzie dnia 23 b. m. Król Wirtembergski iest spodziewany. Dnia 4 Lipca będą wielkie wyścigi konne w Akwisgranie podczas bytności Króla.

W. Xże Rossyyski Mikołay ziechał dnia 11 b. m. z małżonką swoią do Koblenz, i zaraz udał się w dalszą drogę do wód w Ems. Na wspaniale przystroionym bacie, który dawniey należał do Elektora Trewirskiego, przeprawił się przez Ren pod Erenbreitstein, gdzie był przyięty od Jenerała Porucznika Thilemann i Ministra Stanu Iogersleben, oraz wszystkich innych urzędników cywilnych i woyskowych. Batalion fizylierów 29go pułku piechoty stał pazykowany.

Daleko mniey teraz, aniżeli przedtem, wchodzi towarów bawełnianych i wełnianych Angielskich do kraiu naszego, co ztąd szczególniey pochodzi, iż w Szlązku i Xięztwie Saskiem robią tak doskonałe i tanie towary, iak są Angielskie.

Z Paryża d. 20 Czerwca.

Izba Deputowanych ciągle ieszcze trudni się układaniem budżetu na rok bieżący.

N. Król zaczął wczoray z powszechną radością zwyczayne swoie przeiazdski w otwartym powozie od obeyrzenia kanału S. Dyoniżego.

Szanowna owdowiała Xiężna Orleanu tak bardzo zachorowała po przywaleniu iey przed 5ciu miesiącami kilkunastu książkami w iey bibliotece, że przyięła w piątek S. Sakrament.

Xiąże Grammont wyiedzie w tych dniach do Londynu, dla znaydowania się w imieniu J. K. M. przy koronowaniu Króla Angielskiego.

Chevalier Leroy zrobił Królowi krzesło, które za naciśnieniem łokcia naprzód lub wstecz na wszystkie strony się pomyka i ieżeli potrzeba na łóżko się zamienia.

Od niedawnego czasu ziawiła się tu moda pomiędzy młodzieżą uczenia się strzelać z pistoletu do celu, i w kilku dniach zrządziła sprzedaż 1500 par pistoletów.

P. Thierry, sekretarz poselstwa naszego w Ameryce, przysłał tu w tych dniach zawarty z Ziednoczonemi Stanami traktat względem handlu i żeglugi.

Miasto Blois wyznaczyło 300,000 Fr. na zbudowanie koszar, dla pomieszczenia gwardyi królewskiey konney, gdy Xże Bordeaux mięszkać będzie w zamku Chambord. Wszystkie należytości do tego zamku otrzymać maią pamiętne z historyi nazwiska.

Wiadomość o przyięciu przez izby ustawy, że port w Dunkierce naprawiony zostanie, obchodzona w tem mieście była odgłosem dzwonów, i t. d.

Na Ministra woiennego przeznaczaią teraz Xcia Belluny (Wiktora.)

Poseł Portugalski, Margr. Marialva, oddał onegday Królowi list donoszący o urodzeniu się syna Następcy tronu Portugalskiego.

Hr. Lagarde mianowany naszem posłem przy Dworze Hiszpańskim miał wczoray prywatne posłuchanie u Króla.

Boyer ogłosił na St. Domingo powszechne przebaczenie.

Z powodu wyzdrowienia Następcy tronu Szwedzkiego i Norwegskiego dał tuteyszy poseł Szwedzki świetną ucztę i w wieczor mięszkanie swoie oświecił.

Z Marselii piszą, że tegoroczni urodzay w Barbaryyskich kraiach nader iest mizerny, i że te okolice potrzebować będą zagranicznego zboża.

Na koronacyynym berle Angielskim znayduie się także lilia, która oznaczać ma, że Angliia miała niegdy prawo do panowania nad Francyią.

Z Londynu d. 19 Czerwca.

Minister Margr. Londonderry tak dalece z napadu podagry wyszedł, iż wczoray znaydował się na posiedzeniu izby niższey, która z porządku dziennego zamieniła się w wydział, dla naradzenia się nad bilem względem zmniejszenia opłaty od koni rolniczych. Kanclerz skarbowy, P. Vansittart oświadczył, iż Ministrowie postanowili przychylić się do życzenia izby i

)2(

znieść tę opłatę, mówiąc: że Ministrowie gotowemi zawsze są do uczynienia z siebie ofiary, skoro powszechne zachodzi, iak w tym razie, izby żądanie, i że spodziewa się przez zniesienie tey opłaty dać kraiowi dowód, iak dalece rząd pragnie przyłożyć się do iego ulgi.

Margr. Londonderry rzekł: iż gdyby znaydował się był przy wniesieniu tego bilu, byłby mu się sprzeciwiał; ale zważywszy wszystkie okoliczności, a mianowicie chcąc stanowi rolniczemu przynieść ulgę, nie sprzeciwia mu się, i zapewnia publiczność, iż na mieysce zniesioney tey opłaty nie będzie inną wniesiona. — Na zapytanie P. Grenfell, czem Kanclerz skarbowy zastąpi ubytek 500,000 Fs. przez zniesienie tey opłaty, i czyli nie uciecze się znowu do fonduszu umorzenia długów? Odpowiedział tenże, iż tego nie uczyni, i dodał: że gdy większą część tego podatku nie wchodziła iak w Kwietniu, a zatem zniesienie go nie uczyni wielkiey różnicy. — Na koniec uchwalono, iż rzeczony bil mieć ma moc od 5 Lipca.

Z powodu rocznicy bitwy pod Waterloo dano tu wczoray kilka obiadów. Naycelnieyszym był u Xcia Wellingtona, na który zaproszonemi byli wszyscy officerowie boczney gwardyi Królewskiey, którey on iest naczelnikiem, i znayduiący się na tey bitwie. Gwardyia wystąpiła podczas obiadu z różczkami laurowemi. — W zachodniey części miasta wszczęła się z powodu tego obchodu pomiędzy bohaterami Waterloo, którzy za głęboko do flaszy zaglądali, wielka bitwa, do którey przymięszało się pospólstwo, i tak wielka zrobiła się wrzawa, iż kupcy sklepy pozamykać musieli. Nakoniec przybył oddział policyianów, pomiędzy któremi i żołnierzami przyszło do formalney bitwy i z obu stron kilkunastu ludzi ranionych zostało. Dopiero za nadeyściem oddziału czyniącey służbę gwardyi i odczytaniem ustawy przeciw buntowi zaledwo przywrócona została spokoyność. Wielu urzędników policyi, żołnierzy i przypatruiących się zostało pokaleczonych i podeptanych i nawet ieden z nich miał iuż umrzeć. Dwunastu hersztów tey bitwy wzięto do więzienia.

Pomiędzy rozmaitemi tego roku wydatkami podano za bukiet brylantowy dla posła Perskiego 15,000 Fs.

Xżę Paweł Esterhazy, który iako poseł Cesarza Austryiackiego znaydować się będzie przy koronacyi naszego Króla, oczekiwany tu iest d. 27 b. m. dla którego i iego orszaku naięto pałac Grillon za czynsz po 70 Fs. na tydzień.

Królowa ponowiła na rok kontrakt naymu pałacu Brandeburg.

Słychać, iż Król przedsięweźmie z Irlandyi także podróż do Szkocyi. W Edimburgu czynią iuż na iego przybycie przygotowania, a tu biią medale, które przy iego do Irlandyi wysiądzeniu będą rozdawane.

Z powodu koronacyi przybyło tu z Hanowerskich Królewskich staien kilka pięknych sprzężaiów koni, które ciągnąć maią powozy stanu. Gdy Królowa wyłączoną iest od koronacyi, przeto trefnisie tuteysi nazywaią onę iednocną.

Gończe psy Królewskie w liczbie pięćdziesiąt kilka posłane zostały podług pism tuteyszych do Brighton.

Za wnieyście do Westminsteru pod-

czas koronacyi Króla ofiarowano iuż dziś 50 gwineów, a od rusztowań i okien, dla przypatrzenia się orszakowi, płacą od 10 do 40 gwineów.

Zeszły Król nocował w wigiliią koronacyi w domu mowcy Parlamentu, który przytyka do Westmiensteru. Sypialoy iego pokóy był kosztem skarbu przepysznie uporządkowany, i wszystkie w nim znayduiące się rzeczy stały się nazaiutrz własnością mowcy. Zeszłą Królową przyniesiono rano w lektyce do domu mowcy. Panowie i damy którem wolno było znaydować się w Westminster'e przepędzili noc przed koronacyią w swoich siedzeniach. Gdy teraz damy nie używaią rogówek, może ich zatem dwa razy tyle pomieścić się, co dawniey. Korona Jerzego 1go kosztowała 7 mill. talarów.

Naystarsi u nas ludzie nie pamiętaią tak zimnego i niepogodnego Czerwca jak tego lata.

Naynowsze listy z wyspy S. Heliny donoszą, iż Bonaparte chorował, ale wyzdrowiał i używa więcey przechadzki, niżeli dawniey.

Z Lizbony d. 4 Czerwca.

Na posiedzeniu Stanów d. 30 z. m. P. Soares obiawił w imieniu kommissyi zdanie względem przyięcia Króla. Stany ogłoszą posiedzenie swoie nieustaiącem. W przemowie do J. K. Mci w zgromadzeniu wyrażonem bydź ma: że narod w oznaczeniu listy cywilney pragnąłby okazać J. K. Mci jak naywiększą wspaniałość, ale teraźnieysze okoliczności kraiu nie dozwalaią wyznaczyć iak 2 mill. kruzadów rocznie, i t. d. Stany przyięły wszystkie artykuły proiektu, wyiąwszy, iż 12 zamiast 24 deputowanych przyiąć ma J. K. M. i że prezes rozwinie w swey mowie korzyści z konstytucyi dla ludu i Monarchy.

Z Madrytu d. 8 Czerwca.

Wczoray Minister spraw wewnętrznych wezwany przez Stany został do zdania sprawy o wewnętrznem położeniu kraiu. Wyrzucano mu, iż na początku posiedzień zapewnił, iż posiada w ręku cały wątek intryg, a przecież codziennie wybuchaią nowe zbroyne powstania, czemu im nie zapobiega? Minister odpowiedział: "Jakże im zapobiedz mogę, gdy brakuie mi pieniędzy i publiczne mniemanie jest przeciwne systematowi, który staramy się utrzymać. Powiedziałem, iż posiadam cały wątek intryg, i to iest aż nadto prawdą; ale gdybym go rozwinął, zmuszony zostałbym odsłonić taiemnice, względem których zarumieniłyby się pewne osoby, które przynaymniey do miesiąca wypada mi szanować. Bóg by dał, żeby nasze umiarkowanie niebyło nadużywane! lecz na wszystkie pytania niemogę iak tylko milczeniem odpowiedzieć, czego sami uznaięcie potrzebę."

Ogłoszoną została ustawa względem uporządkowania hypotek. — Wszystkie od 24 Maia poczynione przez kogo innego nie przez skarb sprzedarze, zamiany lub ustąpienia dóbr duchownych są za żadne ogłoszone.

Pomiędzy ochotnikami Katalońskiemi i bandą Merino zaszła pod Vidre żywa potyczka. Z bandy Merino zostało 15 ludzi i 5 koni zabitych, 12 ludzi poymanych i 24 koni zdobytych. Zapał gwardyi narodowey z Sepulveda w tey potyczce iest bardzo chwalony.

Zwłoki rozstrzelanych Katalończyków zostawił Merino leżące pod klasztorem Ar-

łańca, które Empecinado rozkazał uroczyście pochować. Wszystkie usiłowania do schwytania tego buntowniczego Xiędza są daremne; zdaie on się bydź o poruszeniach woysk przeciw niemu wcześnie uwiadomionym, i tam tylko wybiera kontrybucyie, gdzie go się naymniey spodziewaią.

Arcybiskup Burgos i Biskup Osmy zostali iako stronnicy Merino uwięzionemi.

Gdy d. 28 Maia w Almagro Xięża zakonu S. Franciszka przenieść się mieli z skasowanego do utrzymanego w tem mieście innego klasztoru, zebrało się mnostwo ludu, a osobliwie kobiet, które przeklinały konstytucyą, że im wydziera dobrych oyców. Daremne były przełożenia Alkada, ponieważ do poparcia ich nie miał iak 20 żołnierzy, (reszta zaś wyszła do Ciudad Real, dla uskutecznienia podobnegoż przeniesienia, gdzie także udać się nie miało); musiano uledz i lud oprowadzał zakonników z krzyżem po mieście.

Z trzech młodzieńców, którzy należeli do sprawy Kanonika Vinuesa, ieden tylko wnuk iego Gonzales skazany został na 2chletnie wygnanie z wszystkich tych mieysc, w których Dwor przebywa. Dway drudzy zostali uwolnionemi.

Nigdzie rocznica urodzin Królewskich nie była uroczyściey obchodzona, iak w Barcellonie z rozporządzenia rady mieyskiey i kosztem miasta.

Król ieszcze się nie oświadczył względem zwołania nadzwyczaynych Stanów, co iedynie od niego zależy. Posiedzenia zwyczaynych Stanów kończą się z tym miesiącem.

Dla wsparcia wdów i sierot poległych podczas rzezi w Kadyxie Hiszpanów, przysłał także Jenerał Angielski Dyer 500 piastrów.

Dominikan za pismo: "Chrześciańska obrona przeciw nowey Hiszpańskiey konstytucyi,„ został na 8mioletnie więzienie skazany.

Deputowani Jenerała Bolivara mieli d. 5 b. m. pierwsze naradzenie z Ministrami naszemi; lecz wypadek iego nie iest ieszcze wiadomy.

Wieść nabiera coraz więcey podobieństwa, że Infant Franciszek uda się w krotce do Mexyku. Orszak iego nie będzie wielki, i towarzyszyć mu będzie Jenerał Quiroga iako naczelny wodz woysk tamteyszych.

Z Strazburga d. 16 Czerwca.

Doniesienia z Turczech (wyraża gazeta tuteysza) ściągaią coraz większą na siebie uwagę. Jakkolwiek z początku każdy naganiał powstanie, nie wchodząc iakiego iest rodzaiu, nie można iednak teraz zaprzeczyć, iż postępowanie rządu Tureckiego oburza każde czucie. Nie idzie iuż o polityczną naukę, ale o honor Chrześciaństwa i godność człowieka. Może ta okoliczność, która nie powinna bydź obojętną dla żadnego chrześciańskiego umysłu, przyłoży się do poiednania prędko w Europie politycznych stronnictw; bo tam, gdzie religia mowi, umilknąć powinny ziemskie mniemania. Jakoż walka roialistów z liberalistami nazwać się może dziecinną igraszką, w porownaniu z zniewagą, którą Muzułmani świętey naszey religii połączoney z cywilizacyią chrześciańską, zadaią. Boy pomiędzy nami! bydź teraz powinno hasłem całey chrześciańskiey Europy.„

Z Stambułu d. 28 Maia.

W dywanie d. 5 Maia uchwalono, iż korpus janczarów reprezentowany bydź ma w dywanie przez 3 z łona swego wy-

branych członków. Doradził ten środek stary i znany z swey wierności i mądrości Naczelnik janczarów, Jussuf aga, dowodząc, że to iest iedyny sposób przywiązać janczarów do interessu Porty i usunąć wszelką nieufność. Jakoż na pierwszym dywanie w obecności 3 reprezentantów janczarów d. 19 Maia postanowiono woysko Muzułmańskie na sposób Europeyski urządzić. Reprezentanci janczarów dwa tylko w tey mierze warunki podali, które przyięte zostały; pierwszy, aby ubiór woyska nie był zmieniony; drugi aby obmierzły wyraz: Nizam Dgedib, którym przedziwny Selim urządzony na sposób Europeyski swóy korpus woyska nazwał i życiem to przypłacił, na inny stosowny był zamieniony. Pracuią więc teraz nad urządzeniem, które w dzieiach Muzułmanów stanowić będzie epokę. — Na tymże dywanie naradzano się nad pytaniem, iak postąpić względem buntu w Morei i ogółem względem narodu Greckiego? Zawołano nowego Patryiarchę, aby obiawił w tey mierze zdanie swoie. Spokoyność i powaga z iaką ten Prałat mowił, sprawiła wielkie wrażenie.

Tuteyszy ambassador Angielski, Lord Strangford, miał d. 18 Maia pierwszę posłuchanie u W. Wezyra, a d. 22 u samego W. Sułtana. Na iego mowę odpowiedział sam W. Sułtan, co działo się zwykło przez W. Wezyra. Ambassador oddał W. Sułtanowi w imieniu swoiego Monarchy w podarunku kamieniami wysadzany puginał w wartości 50,000 piastrów. W. Sułtan zaś darował ambassadorowi 5 koni, które szacuią 5000, a ubiór ich 15,000 piastrów.

W wydanem wezwaniu do Barbaryyskich kraiów, aby uzbroiły wszystkie swoie okręty i złączyły ie z flottą W. Sułtana, wyrażono wszystko, co tylko fanatyzm poddać zdoła i chciwość zachęcić może. Ambassador Angielski oświadczył atoli zaraz: że Dwor iego nie dozwoli, aby barbaryyskie okręty znaydowały się na morzu Jońskiem i że wszystkie porty wysp Jońskich będą dla nich zamknięte.

Dla zabezpieczenia obcych posłów przedsięwzięte tu zostały dzielne środki. Wszystkim Turkom zabroniono mowić o sprawach publicznych, i dwoch dosyć znacznego stanu przypłaciło to nieposłuszeństwo śmiercią. — Odkryto tu przez Idriotów ułożoną zmowę na spalenie arsenału, i 20 z nich stracono.

Z Tessaloniki d. 25 Maia.

Rozkazy z Stambułu zabiiania wszędzie chrześciiańskich Kapłanów i zburzenia Kościołów, zostały niestety w Nissa, Filipopolis, i t. d. dopełnionemi. Arcybiskup Tessalii na wiadomość o straceniu Patryiarchy, zwołał duchownych i znakomitych Greków swey dyiecezyi, i na czele zbroynych mięszkańców pociągnął przeciw idącemu z Fokis do tey prowincyi baszy Omar. Pobił go w kilku potyczkach; lecz w chwili gdy stanowcze otrzymał zwycięztwo i Turcy w zamku Zeitun zamknąć się przymuszonemi zostali, sam poległ.

Od granic Multan d. 15 Czerwca.

Pogłoska o wygraney bitwie przez Greków nabiera z wszystkich stron coraz więcey pewności. Na korpus 10,000 woyska Tureckiego idącego z Galaczu do Bukarestu, uderzyć mieli Grecy z tyłu, pobić go, 3000 Turków na placu boiu położyć, zabrać iednego baszę i 16 dział. Plac boiu miał być podług iednych przed Bukarestem, a podług drugich pod Fokszanami.

Korpus Serwianów spieszy szybkim

krokiem na pomoc Grekom przeciw woyskom Tureckiem z twierdz Naddunayskich, i nie zprawdza się wiadomość o ucieczce Ipsylantego, owszem donoszą z Czernowic, że brat iego kieruie rządem w Multanach, że 1500 czerwono ubranych Greków weszło do Jassów, i że związek między Bukarestem i Kiszanowem iest znowu otwarty. — Bawiący dotąd Austryiackiego ajenta Sekretarz Kantemir w Jassach, oddalił się ztamtąd.

Wszystkie kraie aż do Filipopolis powstały i boiaźń Turków zniszczyła pomiędzy niemi wszelkie posłuszeństwo.

W Odessie oczekuią z niecierpliwością postanowienia rządu Rossyyskiego w względem zatrzymywanych w Stambule przez rząd Turecki z tego miasta okrętów z pszenicą, zwłaszcza, że obiecana za nią zapłata dokładnie nastąpiła. Wstrzymany zatem został wywóz zboża przez czarne morze.

Od granic Tureckich d. 10 Czerwca.

Siła morska Greckich powstańców, która iakkolwiek nie do uwierzenia składać się ma z 250 różney wielkości okrętów, podzieloną iest na 4 eskadry. Jedna z nich stoi pod brzegami Pelopenesu, druga pod Tenedos przed Dardanellami, trzecia między Kandyią i Cyprem, a czwarta główna, w odwodzie, do któréy przyprowadza ą zdobyte okręty, pod Hydra i Psara.—Listy kupców Greckich z Korfu od d. 22 Maia do Wenecyi nadeszłe donoszą, iż iedna z powyższych eskadr, w liczbie 56 okrętów, z utratą tylko 6 okrętów przebydź miała Dardanelie, i usadowić się na morzu Marmora. Grecy spodziwaią się wiele korzyści po tey eskadrze, zwłaszcza, iż nie lękaią się flotty Tureckiey, która z braku majtków nie może wyyść na morze. Jakoż zabrali iuż kilkanaście przewozowych okrętów płynących z woyskiem z mnieyszey Azyi do Morei i Lwadyi. — Liczba trzymanych w zakładzie na wyspach Archipelagu Tureckich jeńców, wynosi do 7000. — Reszta działaiącey przeciw Ali Baszy Janiny flotty Tureckiey, złożoney z 4 fregat, 2 brygów i kilkunastu przewozowych okrętów, szukaiącey nadaremnie w różnych portach schronienia, musiała się nakoniec po słabym odporze iedney z Greckich eskadr poddać.

Potwierdza się wiadomość, że Morea iest zupełnie od Turków oswobodzoną, iedna tylko twierdza Pasto, czyli Pastuni, znaydowała się ieszcze w ręku Tureckim, lecz i ci oświadczyli chęć kapitułowania, byle wszystkiem mięszkańcom Tureckim dozwolono przewieść się z maiątkami do Egiptu, na co zezwolić tylko miano co do osób.

Scio iest iedną z wysp Archipelagu, która się za Grekami nie oświadczyła. Gubernator tamteyszy, syn Kapitana Baszy, przez surowe swoie środki wstrzymał Greków, iż nie rzucili się na garstkę będących tam Turków.

Pieśni Greków są po większey części na nutę Marsylskiego marszu układane.

Do Tryestu przybyły 3 okręty z wychodniami chrześciiańskiemi z mirny; opowiadaią oni, iż chrześciiańskim Grekom zabroniono pod karą śmierci uchodzić. Bezbronni oczekuią ci nieszczęśliwi okrutnego losu swego. Wszystkie handlowe czynności ustały w tem mieście i oddalaią się z tamtąd Europeyscy Chrześcianie.

DODATEK

DO Nro 54.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 8 LIPCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 28 Czerwca.

N. Cesarz gabinetowem swoim pismem z d. 14 Kwietnia z Laibach udzielił Ces. Rossyyskiemu posłowi przy Dworze Sardyńskim, Hr. Mocenigo, wielki krzyż Ces. Austryiackiego orderu Leopolda. Gabinetowem swoim pismem z d. 11 Maia z tegoż mieysca Ces. Rossyyskiemu Jenerałowi porucznikowi, Baronowi Diebitsch, wielki krzyż, Ces. Rossyyskiemu Jenerałowi Majorowi, Xciu Meńżyków, krzyż kommanderski, a Ces. Rossyyskiemu Radcy Sacken mały krzyż, tudzież gabinetowem swoim listem z d. 18 Maia Król. Sardyńskiemu Jenerałowi porucznikowi, Hr. Latour, wielki krzyż wspomnionego wyżey orderu Leopolda.

Do chwalebnych urządzeń, które współcześni i potomni iako pomnik dobroczynności uwielbiać będą, należy bezwątpienia założenie na zachodnim przedmieściu tuteyszey stolicy Xiążęco-Albertyńskiego wodociągu, który pod światłem kierunkiem owczesnego Dyrektora mostów, a teraźnieyszego Rządowego Radcy i Prezydenta miasta, P. Wohlleben, uskutecznionym został, i dostarcza rzeczonemu przedmieściowi wody do picia, na ktorey mu dotąd zbywało.

Od brzegów Menu d. 22 Czerwca.

Ces. Austryiacki Kanclerz Dworu i stanu Xże Metternich oczekiwany iest na końcu b. m. w dobrach swoich Johannisberg. Słychać także, iż wielu znakomitych dyplomatyków ziedzie w tymże czasie do okolic Nadreńskich.

Poseł Pruski oświadczył Seymowi związku Niemieckiego, iż Monarcha iego chętnie się przychyli, aby w całym związku Niemieckim wolny był obieg rzeczy do życia, iako to zboża, warzyw i wołów bez żadnego ograniczenia, iedynie za oznaczonem maxymum cła wywozowego.

Z powodu zaburzeń w Europeyskiey Turcyi zdrożały iuż znacznie w Frankforcie i innych miastach Lewanckie płody.

Gazeta Moguncka uymuie się żywo za Grekami, mówiąc: że przedsięwzięcie ich nie należy wcale buntem nazywać,

że ich walka iest naysłużnieyszą, że tylko duch stronnictwa zaślepić się może, ale każdy rzetelnie myślący życzyć Grekom powinnien oswobodzenia się od sromotnego iarzma.

Dom Bankiera Rotschilda w Frankforcie posela znaczną ilość srebrnych pieniędzy, a mianowicie tak zwaney monety Rzeskiey do Wiednia.

Z Bruxelli d. 22 Czerwca.

W nowym Kościele Amsterdamskim wystawiony został pomnik sławnemu Admirałowi Kingsbergen.

Angielski ambasador, Lord Clancarty, wyiechał ztąd do Anglii.

Do opisu obchodu 6tey rocznicy zwycięztwa pod Waterloo, dodaią pisma tuteysze następuiącą uwagę: " Pomimo obsypywania pochwałami Xcia Wellingtona, nie zapominaymy iednak, że waleczni Prussacy przeważyli na stronę naszą, zwycięztwo. „

Z Włoch d. 13 Czerwca.

Nalegaiące noty rządu Sardyńskiego dopięły celu swoiego; w kantonach Genewskim i Wodzkim zabroniono bawienia PP. Santa Rosa, St. Marsan, Lisio (i la Cisterna, i zapewne ten środek będzie w całey Szwaycaryi na wszystkich Piemontczyków rozciągniony. Dway tak zwani konstytucyioniści, kapitan i furyier, zostali przed kilku dniami w Turynie na śmierć skazanemi i w wizerunkach na szubienicy powieszonemi. Gdy odezwa Króla Karola Felixa nadeszła do Savigliano sprzeciwiali się oba iey ogłoszeniu i pogrozili nawet gubernatorowi. Tak oburzaiące nieposłuszeństwo zostało zatem na przykład innym śmiercią ukarane. Naczelnik tak zwanego korpusu ochotników, oddawna w cytadeli Tureńskiey siedzący, znaleziony niedawno został w łóżku nieżywy, i sądzą, że się sam otruł.

W Neapolu nie słychać od kilku dni o dalszych uwięzieniach, i zdaie się, że publiczne bezpieczeństwo iest już dostatecznie ugruntowane. Wszyscy officerowie, którzy zaprzysięgli konstytucyią, nim Król ią przyrzekł nadać, maią bydź ze służby oddalonemi bez żadney pensyi. Liczbę ich podaią do 327. — Bawiącym w Neapolu Grekom zabroniono nosić trzech kolorowych kokard. — Król przeniosł się d. 5 do zamku letnego Capo di Monte. — D. 2 wyznoczana została kommissyia do ułożenia katalogu na wzór Rzymskiego zakazanych w kraiach Neapolitańskich xiążek. Xięgarze i prywatne osoby zagrożone są w wydanym w tey mierze wyroku naysroższemi karami, gdyby podobne xiążki u nich znalezione zostały. — Woyska Austryiackie dla tego do Sycylii posłane zostały, że tam zawsze ieszcze odzywał się niespokoyny duch stronnictw.

Z Sztokólmu d. 19 Czerwca.

W zeszłą niedzielę odprawione zostało po wszystkich tuteyszych Kościołach uroczyste nabożeństwo na podziękowanie Bogu za wyzdrowienie ukochanego od narodu Następcy tronu. Przy zaśpiewaniu po ukończoney służbie Bożey: " Dziękuyicie wszyscy Bogu, " nastąpiło 256 z dział wystrzałów. Po południu zgromadziły się tuteysze 6 pułków na placu ćwiczeń, i iak tylko N. Król z Królewicem i licznym orszakiem przybył, nastąpiły kilkokrotne

powszechne okrzyki: Hurrah! J. K. M. w wesołym tym dniu udarował hoynie ubogich.

Jutro uda się Królewic Następca tronu do Schonen, a ztamtąd do Norwegii, gdzie znaydować się będzie natrwać tam maiących przez półtora miesiąca obrotach woyskowych. — Minister nasz spraw zagranicznych, Hr. Engeström, wyiedzie także iutro na kąpiele do Loka, a wydziałem iego zawiadywać tymczasowo będzie Radca stanu Hr. Mörner.

Ostrzeżenie.

Przeczytawszy w Dodatku do Nr. 93. Gazety Korrespondenta Warszawskiego Odezwę W. Olrych Szanieckiego, Autora proiektu założenia w Pińczowie Towarzystwa Rolniczo-handlowego; pominąwszy wszystko co przeciw temu proiektowi iuż zarzucano, i ieszcze zarzucić można, podpisany szczególnie zastanowił się nad temi słowami Autora: "przez parę pomyślnych processów, ubyło z massy długów dobra te ciążących, przeszło milion Złp.„ — Taka chełpliwość Autora w piśmie publicznem umieszczona, połączona z wieściami, iakiemi Kraków, Warszawę i znaczną część Królestwa, a szczególniey Województwo Krakowskie napełnia, zniewala podpisanego o trzedz Szanowną Publiczność, że ieden z tey pary pomyślnych processów zasadzaiący się na wyroku zaocznie otrzymanym z Sukcessorami Sroczyńskiemi, o dwie summy z kupna dóbr Taykur wynikłe, iedną 292,000 Złp., drugą 140,000 Złp. w krotce żadnego znaczenia mieć nie będzie; otrzymał bowiem W. Szaniecki ten wyrok w Trybunale Cywilnym Iwszey Instancyi Województwa Krakowskiego, w tenczas gdy brat mój Franciszek Sroczyński umocowany od całego rodzeństwa i wszystkie Familiyne papiery maiący śmiertelną chorobą złożony w Galicyi, w cztery dni, to iest 30 Stycznia r. b. po zapadłym wyroku umarł. Z tego tedy nieporównanego nieszczęścia, którem Familiia Sroczyńskich przez stratę tak drogiey osoby dotkniętą została, korzystaiąc W. Szaniecki ostatni ieszcze uczynił zamach na wydarcie im maiątku. — Niech się iednak tą pomyślnością ani sam nie cieszy, ani przed drugiemi nie przechwala, ani nie zawodzi Publiczności, ani nie zdradza fałszywą wystawą rzeczy akcyonistów towarzystwa, w krotce bowiem Sukcessorowie Sroczyńscy w Sądzie dowodami nayoczywistszemi okażą, że te dwie summy ś. p. Michał Sroczyński ich oyciec, w mieyscu przekazanych kontraktem empti venditi o klucz Taykurski zawartym częścią, innym równie pilnym Wierzycielom zastępuiąc ś. p. JWW. Margrabstwa Myszkowskich za ich zezwoleniem, częścią do ich rąk własnych lat temu dwadzieścia dwa zapłacił; a nadto Sukcessorowie Sroczyńscy napadnieni przez W. Szanieckiego i zagrożeni ruszeniem ich z maiątków od lat przeszło trzydziestu posiadanych, process przez brak czasu, i trudność wynalezienia w Margrabstwie funduszu dotąd zatrzymany, teraz ex actoratu przeciw niemu rozpoczną, o następuiące kapitały ze skryptów oryginalnych, cessyi, i ewikcyi pochodzące iako to: o summy złp. 50,000, o złp. 54,901, o złp. 64,800, o złp. 43,431, o złp. 78,000, o złp. 93,570, o złp. 32,692, o złp. 3,800, o złp. 9,725 razem wszystkie summę złp. 430,917 kapitalną, a z procentem razem złp. 846,862 wynoszące.

To ostrzeżenie odkrywaiące szkodliwe zamiary Autora Towarzystwa, ten ma cel szczególny z interessu mego i rodzeństwa moiego, aby nikt z osób za iakimkolwiek prawem części dóbr Margrabstwa Pińczowskiego posiadaiących niedał się W. Szanieckiemu uwodzić i wszelkie raty z tychże dóbr należące na rzecz Sukcessorów Sroczyńskich w drodze exekucyi urzędownie zapowiedziane, na satysfakcyią summy 92,420 dukatów kapitalney i 10,905 dukatów prowizyonalney sześcioma dwóch po sobie w tym kraiu istniących Rządów wyrokami przysądzoney, dla nich zatrzymywali, bo inaczey sam sobie każdy przypisze swoiey nieostrożności skutki. To ostrzeżenie, w Gazetach Warszawskiey, Krakowskiey i w Dzienni-

ku Województwa Krakowskiego do umieszczenia podaię. — W Krakowie dnia 24 Czerwca 1821 r.

Ferdynand Sroczyński.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, d. 8 dana będzie narodowa Opera w 3 aktach: *Zabobon*, czyli: *Krakowiacy i Górale.* (część 2ga.)

W następuiący Czwartek zaś, dnia 12 Lipca na benefis Baltazara Bogusławskiego Dyrektora Orkiestry Teatralney dana będzie pierwsza reprezentacyia nowey Opery z francuzkiego P. Hoffman przetłómaczoney z muzyką P. Solié w 1 akcie, pod nazwiskiem: *Taiemnica.* — Którą poprzedzi nowa Komedyia w 1 akcie, pod nazwiskiem: *Kręłosz Lokay bez służby.*

DONIESIENIA

Pisarz Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Woyciech Skórczyński Komornik przy Sądach tuteyszych dnia 25 Maia 1821 r. zaczął zaięcie kamienicy w Krakowie przy ulicy S. Jana pod L. 475 w Gminie IV. Okręgu I. W. M. Krakowa leżącey Barbary Englischowey i Sukcessorów Józefa Englischa własney, którey naiemnikami są: Wincenty Jędrzeiowski, Woyciech Zieleyski, Tomasz Wiśniowski. Kamienica ta styka się z iedney strony z kamienicą do Sukcessorów Wantuchowskich należącą; z drugiey strony wychodzi w przecznicę, tył zaś iey styka się z podworzem do Kamienicy Sukcessorów Helmondowskich, takowe zaięcie uskutecznił dnia 6 Czerwca r. b. a to na satysfakcyią Summy Złp. 679 gr. 17½ z prowizyią po 5 od 100 od daty ostatniego kwitu z opłaconych prowizyi okazać się winnego i kosztów w kwocie Złp. 36 wyrokiem Trybunału I Inst: W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 23 Marca 1821 r. Pani Petronelli z Zelechowskich Wosatkowey Filipa Wosatki małżonce od Pani Barbary z Sontagów Englischowey Wdowy przysądzoney. — Protokół zaięcia tey kamienicy PP. Janowi Płonczyńskiemu iako Wóytowi Gminy IV. i drugą Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu I. trzecią Dozorcy ustanowionemu Barbarze Englischowey i teyże iako Debentce dnia 8 Czerwca 1821 r. prawnie wręczonym, tenże w Voluminie III. Księgi zaięciów Aktów hipotecznych W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 14 Czerwca 1821 r. na karcie 188 Nr. 32 w Kancellaryi Pisarza Trybunału I. Inst: w Księdze II. zaięciów nieruchomości pod L. 77 od stronnicy 666 do 670 dnia 29 Czerwca 1821 r. wpisanym został. Sprzedarz tego domu popierać będzie P. Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamięszkały. Do pierwszey publikacyi warunków licytacyi wyznacza się dzień 8 Sierpnia 1821 r. następne zaś termina stósownie do Art: 702 K. P. S. na Audyencyi Trybunału I. Inst: ustanowionemi będą. — W Krakowie dnia 2 Lipca 1821 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.

Wieś Wierzbica w Województwie Krakowskim w powiecie Szydłowskim leżąca dwie mile od Pińczowa i dwie mile od Chmielnika dziedziczna JW. Hr. Szaniawskiego Orderów Orła białego i Sgo Stanisława Kawalera iest do puszczenia w zastaw. Ktoby sobie życzył tę Wieś zastawą trzymać, ma się udać do tegoż mięszkaiącego w własnym swoim domu w ulicy Grodzkiey pod L. 180 tam o cenie i kondycyiach iey się dowie.

Ur. Janowi Zgarskiemu zamieszkałemu we wsi Korytnicy w Obwodzie Stopnickim Województwie Krakowskim JW. Stanisław Hrabia Szaniawski w dniu 24 Czerwca roku zeszłego 1820 podpisał Rewers na summę 1400 Złp. Ten Rewers iako i cały maiątek tegoż Ur. Zgarskiego z dnia 12 na 13 Października w roku zeszłem spalonym w nocy o godzinie 12 został: żeby niebyła wątpliwość, iżby kto ten Rewers mógł wydobydź, a późniey się o ten dług upominać; więc ten Rewers ninieyszem pismem i Obwieszczeniem umarza się i zaniewazny poczytuie. Dan w Krakowie d. 30 Czerwca 1821.

Jan Zgarski.